

É r t e s í t ő.

6 szám

Pest Január' 28^{kán}

1832.

B ä u e r l e A d o l f

a' b é c s i

Egyetemi Játékszíni Ujságnak

(Allgemeine Theater-Zeitung)

szerkeztetője's kiadója

tisztelettel jelenti, hogy egész Magyarország részére Benkert Antal Urat, (Pesten, Servita piacz, 425 szám, Dianához) hatalmazta fel biztosának, kinél szokott rendszer áron a' fenemlített [közkevdességü újságra, mellynek „H A Z A“ czimü új osztálya a' szép Magyarországot különös tekintetre méltatja, előfizetni lehet.

Az újság szembetünőleg jeles papiroson, példás csínossággal nyomtatva, hetenként ötször jelenik meg, egyegy igen gyönyörű módiképpel.

Ára postán küldve egész esztendőre 23 for. 36 kr., félesztendőre 11 for. 48 kr. pengő pénzben.

Mindenki tisztelettel kéretik, méltóztassék e' tárgybeli rendelését egyenesen Pestre Benkert Antal Urhoz intézni.

T u d o m á n y o s J e l e n t é s.

(1) Alólírt egész tisztelettel jelenti a' magyar olvasó Közönségnek, nevezet szerint pedig a' Nemzeti, és kisebb Deák oskolák helybeli Igazgatóinak, 's Tanítóinak, valamint a' házi Nevelőknek is, a' vallásnak minden különbsége nélkül, hogy ő most közelebből a' legjelesebb német Iróknak útmutatása szerint öszveszerkeztett, és közre bocsátott egy munkát e' czim alatt: *Didaktika, és Methodika, avagy a' Tanításnak közönséges Tudománya, és a' Tanítás módjának Tudománya.*

E' munka a' fába metszett, és a' számvetésre való tanításnak megérzékítéséhez tartozó két táblán kívül 49 ívet foglal magában, kiváltképen azért, mivel az alólírt szükségesnek találta a' számvetésre való tanításnak módját sokkal hosszabban előadni, mint ezt a' Tanítás módjának magyar Irói ő előtte cselekedték. Erre leginkább az bírá őtet, hogy honni nyelvünkön, legalább az ő tudtára, nem találtatik olyan könyv, mellyben ez a' legszükségesebb, és leghasznosabb tanítás tárgy úgy adatnék elő, hogy azt a' gyermekek világosan megérthessék. Ő tehát a' számjelek nélkül való számvetésnek tanítás módját Biermann, a' számjelekkel valóét pedig Pöhlmann szerint adja elő 16 íven, erős bizodalommal lévén az iránt, hogy hazafiai által helyben fog hagyatni azon becses férfiaknak tanítása, kiknek munkáit ama' nagy Niemeyer e' pontban leginkább ajánlja.

A' munkának ára 2 for. 24. p. p. mellyen azt megszerezhetni Debreczenben Csáthy, Kassán Sandvoss, Pesten Eggenberger, Kolosvárott Burján könyváros Urak-

nál; Nagy-Váradon az alólírtnál 2 for. 12 xr pengő p. fizettetik érette, a' vevők magok kötelesek a' munkát elvitetni.

Ugyan az alólírt szándékozik a' reánk következő 1832dik esztendőben kiadni az Öreg Katechizmusnak magyarázatját a' Katechetikának sarkigazságai, és törvényei szerint. Ez az egész munka 3 kötetre oszlik el, mellyek közül az első a' Hit a' második pedig az Erkölestudományt foglalja magában, végre a' harmadik az isteni malasztnak szükségéről, és a' malasztnak eszközeiről, azaz a' Szentségről, szól. Minden kötet három füzetben jelenik meg, mellyek közül a' két első egyenként 12 ívet, a' harmadik pedig ezeknél többet, vagy kevesebbet fog magában foglalni, a' mint t. i. a' kötetnek ívei 36-nál többre, vagy kevesebbre fognak rügni.

Ezen munkára csak aláírni szükséges, a' pénz pedig, minden ívért 3 xr. p. p. akkor tétetik le, midőn a' füzetek általvétetnek. Aláírhatni pedig a' feljebb megnevezett Könyváros Uraknál, és az Érsek 's Püspök-megyebéli Hivataloknál, mellyek általam ezennel megkéretnek, hogy ebbéli barátságos fáradságokat ne sajnálják, tőlem háladatosságom jeléül minden 11dik példánnyal megtiszteltetendők. Az aláírás idejét Februariusnak utójáig terjesztem ki, 's akkor az aláíró Uraknak neveit egész czímeikkel elvárom, hogy legfeljebb Aprilis hónapban sajtó alá bocsáthassam a' munkát.

Azon T. T. aláíró Urak, kiknek nevei már e' folyó esztendőben hozzám beküldettek, nem iratnak fel többé, és a' máskor tett hirdetésnek tartalma mellett hagyatnak meg.

Irtam Nagy-Váradon December 6dikán 1831

Lesnyánszky András.

(2) Ns. sz. kir. Pest városa Elöljárósága részéről közhírré tétetik: hogy f. e. Mártzius 14dikén az egész városra terjeszkedő serfőzési jus a' város pénztári hivatalánál a' szokott hivatal-órákban árverés útján a' többet ígérőnek haszonbérbe ki fog adatni; a' haszonbérlet feltételeit az említett hivatalnál vagy pedig a' számvévő tisztségnél minden hétköznap megtekinthetni. A' bérleni kívánók tehát a' határozott napra bánatpénzzel felkészülve ezennel meghivatnak.

H í r d e t é s

(3) Feleletül azon számos és gyakori tudakozásokra 's kérdésekre, mellyek a' „Honni Vezér“ című közhasznu kalendárium után tétettek és tétetnek, szívből sajnálkozva jelenti az alólírt intézet, hogy a' megszerezni kívánók magokat ennek keresésével ezután ne fárasszák, mivel mohón elragadtatván minden példányai, kívánságaiknak ez idén eleget nem tehet; de jelenti egyszersmind előre, hogy azon megkülönböztetett nagy kedvezés és helyben hagyás, mellyre Honni Vezérének első évfolyamatját méltánylotta a' nagy érdemű közönség, új ösztönt adott annak, 's felbátorítá azt, ennek a' jövő esztendőben korábban, 's a' csinosodás' és műveltség' kívánsátihoz még tökéletesebben és bővebben módosítva leendő kiadására, 's reményli, hogy szerény ígéréténel mindenkor többet találandván a' tisztelt közönség közhasznu kalendáriumában, ez által érdemessé teendi magát a' legnagyobb köz helybenhagyásra 's örvendeni fog, ha igyekezete ezen legedesebb jutalommal koronáztatik meg. —

Pesten, Jan. 20dikán 1832.

Fűskúti Landerer' Könyvnyomtató Intézete.

(2) Minthogy az előre nem látott időviszontagságok miatt a' múlt nyáron hirdett nálam megjelenendő „Ágazatos Theologia“ című munkára az előfizetés háborgattatott, s félbenszakadt elannyira, hogy csak most kezdenek számosabban begyülekezni az előfizetések, ezennel a' jövő Józsefnapi vásárig halasztom az előfizetési vég határidőt, mellyig az előfizetés 3 pengő forinttal elfogadtatik. A' munkának első része Medárdnapi pesti vásárra, a' többi pedig utána rövid időre fogja sajtómat elhagyni.

Füskúti Landerer.

Honi természetnyink közára pengő pénzben. Pesten Január 18dik 1832.

	ft. kr ft. kr			ft. kr ft. kr	
	-tól	-ig		-tól	-ig
<i>Bor</i> : veres: ó . . . akója	5	10	<i>Gyapju</i> : téli nyiretű közönséges	36	40
— — új . . . —	2	2 30	— nyári nyir. finom	55	62
— fejtér ó . . . —	5	10	— — középszerű	45	52
— — új . . . —	2 15	2 45	— — közönséges	38	42
— kőbányai . . . —	6	10	— — bacsikai közöns. téliny.	38	42
<i>Borkő</i> : veres: . . . mázsája	11	12	— — magy. juhgyap. kézmös.	23	25
— fejtér . . . —	14	15	— — úsztatott	23	26
<i>Borszesz</i> : (spiritus) . . . akója	16 30	17	<i>Halzsír</i> : honi mázsája	14	—
<i>Bőr</i> : borjubőr . . . párja	2 30	3	<i>Hamuzsír</i> : egysz. salakos	7	8
— juh bőr . . . —	1 30	2	— kétsz. —	8 30	10
— nyúl bőr . . . száza	35	45	<i>Kender</i> : apatini . . . —	8	10
— ökörbőr . . . párja	16	22	<i>Körösbogár</i> : (Canthariden) —	2 15	2 45
— tehénbőr . . . —	11	12	<i>Lóhermag</i> : . . . —	30	32
— ló bőr . . . —	4 30	5	<i>Lószőr</i> : főzött . . . —	37	38
<i>Dohány</i> : debrői 1ső faj mázsája	16	—	<i>Méz</i> : bánáti fejtér . . . —	14	14 30
— — 2ik . . . —	10	—	— — sárga . . . —	12 30	13
— — 3ik . . . —	6	7	— — barna . . . —	11	12
<i>Enyv</i> : asztalosenyv mázsája	15	16	— — darabos (sonkolyos)	11	13
<i>Faggyú</i> : olvasztott . . . —	17	18	— — rozsnói . . . mázsája	15	16
— gömböczb. (in Wammen)	18	18 30	<i>Olaj</i> : vetett repceolaj mázsája	13	13 30
— rúdban (in Stangen)	13	13 30	— — lenmagolaj —	15	16
<i>Gabona</i> : bánáti tisztabúza pozs. m.	2 24	2 28	<i>Pálinka</i> : gabona- . . . akója	7	8 30
— budai rész — —	1 48	2	— — törköly- . . . —	7 30	8 30
— pesti rész — —	1 48	2 12	— — szilva- . . . —	9	11
— — kétszeres — —	1 12	1 48	<i>Piskolcz</i> : rozsnói . . . mázsája	10	11
— — rozs . . . —	1 4	1 6	<i>Repce</i> : vetett pozs. mérője	2	2 12
— — árpa . . . —	— 42	— 58	<i>Szarv</i> : szarvasé . . . mázsája	32	40
— — zab . . . —	— 32	— 36	— — ököre . . . 100 darab	40	60
— — kukoricza — —	— 40	— 48	— — bivalyé . . . —	11	12
— — köles . . . —	— 52	— 56	— — tehené . . . —	16	18
<i>Gubacs</i> : ó köble 120 fontjával	4 30	5 30	<i>Szarvhegy</i> : . . . —	4 30	6
— új — — —	4 30	5	<i>Szilva</i> : aszu . . . mázsája	5	6
<i>Gyapju</i> : egynyiretű egész finom	80	85	<i>Timsó</i> : . . . —	5	5 12
— — nemesít. mázs.	60	70	<i>Toll</i> : pehely . . . —	100	—
— — középfínomságu	50	60	— — ágyi . . . —	32	40
— — jó közönséges	54	60	— — írotoll . . . 1000 darab	2 30	3
— — téli nyiretű finom	54	60	<i>Viasz</i> : rozsnói sárga mázsája	62	64
— — középszerű	44	50	<i>Vizahólyag</i> : . . . fontja	6 30	7

H i r a d á s.

a' T. Hajdu kerületben megürült öt seborvosi hivatalhelyi iránt.

(2) A' Tekintetes Hajdu-Kerület részéről Ns Szoboszló, Vámos-Pércs, Hadház, Nánás, Dorog városokban megürült seborvosi hivatalhelyek olly jelentéssel adatnak köz hírül: hogy a' kiknek az érdemes Seborvos Urak között azokat megnyerni kedvök lenne, szándékjokat a' Tek. Hajdu-Kerület Aljegyzőjének T. Fogthuy János Urnak Hajdu-Szoboszlóra francózott leveleikkel jelenteni ne terheltessenek. Száz ötven pengő forint készpénz fizetésen kívül szabad szállás és más mellék jövedelmek vannak mindegyik hivatalhelyhez kapcsolva. Bővebb értesítést adhat Táblai Ügyvéd Németh Lajos Úr, Gróf Széchenyi háznál a' Seminarium utzában 366 szám alatt Pesten.

Jelentés uj orvosi hivatalhelyi iránt.

(1) Heves mezővárosa 's a' hozzá kapcsolt Uradalom földes Urai, kik a' legközelebb lefolyt pusztító cholera ideje alatt olly tetemes segedelmi áldozatokkal enyhítették nyavalygó alattvalóikban a' szenvedő emberiség ügyét, minekutána már teljes készületű patikát (gyógyszertárt) állítottak Hevesen, most egy ügyes rendes orvost is ohajtanának bírní kebelökben. A' helybeli számos Földes Uraságon kívül a' szomszéd környék birtokos Urai, egyházi Elöljáróji, tisztviselőji mint szinte a' tőszomszéd Jászság, a' M. Szatmári Püspökség Tisza-nánai Uradalma 's a' t. kétségtelenül csak a' közelség miatt is élni fog az itt megtelepedendő orvos tanácsával, segedelmével. Méltó bizodalommal szólítatnak tehát fel a' T. T. orvosi közönségnek tagjai, hogy a' kik ez uj alapításbeli hivatalhelyre vágyakosznak, Tek. tudós Rajzinger János orvos doctor és királyi Professor Urnál Pesten az orvosi kar épületében magokat jelenteni méltóztassanak, hol egy úttal minden e' hivatalhoz csatlott fizetésről 's egyéb kívántató feltételekről környülményesen értesíttetni fognak.

J e l e n t é s.

Mivel a' jelen Értesítőnek ezélja, hogy benne mindenki tetszése szerint közölhesse azt, a' mit nagyobb Publicummal kíván tudatni; ennél fogva méltó tisztelettel kéretnek minden illető TT. Felek, méltóztassanak nagyobb hamarság 's könnyűség okaért minden illyes beiktatandó hírdetést, tudósítást 's a' t., vagy pedig már nyomtatva lévő, de az ujsághoz mellékelteni kívánt jelentéseiket Landerer pesti Könyvnyomtató Intézetébe (hatvani útsza, Horváth ház), vagy pedig az Ujság-szerkeztető hivatalba (Dunasor Deron ház első emelet) küldeni vagy utasítani. Az Ujsághoz nyomtatásban mellékeltetendők mind a' T. olvasó Közönség, mind a' mellékeltető Felek megnyugtatóására ezen Értesítő végén meg fognak neveztetni. Nem magyarul írt hírdetések pontos fordításáról illő árért gondoskodni kész

a' Redactio.